

indenfor den sædvanlige Lovgivningsmyndigheds Omraade, og som ikke gaaer ud paa Andet, end hvad der oftere i andre Anliggender er skeet, nemlig at udsandre en vis Branche af Sager til særskilt local Bestyrelse, efterat man iforveien har udstyret dem, der skulle bestyre disse Sager, med de dertil fornødne Midler. Altsaa fra denne Side troer jeg ikke, at der af Hensyn til Grundloven kan reises Indvendinger mod at fremme Sagen paa den Maade, Regjeringen har foreslaaet. Derimod kan der ganske vist reises en Tvivl med Hensyn til det Forfatningsudkast, der findes i Motiverne, og dets Forhold til Grundloven. Jeg kan godt indrømme og erkjende, at jeg haade har havt og endnu har Tvivl med Hensyn til den Maade, hvorpaa det sidste af disse Udkast — altsaa det, som for Tiden ligger for — er affattet, og jeg har ogsaa i Motiverne forbeholdt Regjeringen Afgang til at foretage Forandringer i samme, inden det paany forelægges Althinget; men ligesom jeg fremhævede ved første Behandling, at Regjeringen for Tiden, nemlig ved Lovudkastets § 4, har iagttaget Alt, hvad der kan ansees fornødent ligeoverfor Grundloven og Rigsdagens Afgang til at paasee, at Grundloven skeer Fyldest i alle Forhold, hvor der kan være Spørgsmaal derom, saaledes maa jeg paa den anden Side indstændig fremhæve, at jeg anseer det for at være af højeste Vigtighed for denne Sags Gjennemførelse, at den saa længe som muligt overlades til Regjeringens Behandling og Forhandling med Islænderne. Det kan maaskee kaldes et Ottitkettepørgsmaal, men jeg troer, at det er af væsentlig Vigtighed for denne Sags endelige og mindelige Afgjørelse, at Islænderne, indtil Sagen for deres Vedkommende er afgjort, kunne betragte sig som staaende i Forhandling med Regjeringen alene. Der er jo ikke Tale om, og jeg behøver vist ikke at gjentage det, at Regjeringen nogensinde har havt eller har kunnet have den Tanke, at unddrage Rigsdagen den Control, som tilkommer den i saa Henseende. Det er jo ogsaa forudsat, at, inden der tages Beslutning om, at den foreliggende Lov skal træde i Kraft, skal Rigsdagen gjøres bekendt med Udbyttet af Forhandlingerne med Althinget, og til den Tid vil den da have

det i sin Magt at stride ind, naar den finder, at Regjeringen har overfiredet sin Competence eller har handlet imod Grundlovens Bud. Det kan altsaa ikke Andet end være mig hjært at høre Udtalelser her i Thinget om, hvorledes dets enkelte Medlemmer og Thinget i det Hele opfatte Grundlovens Forhold til den islandfle Forfatningslag; men jeg troer, at det vilde være i høj Grad urigtigt for Tiden at undergive Regjeringens Betragtningmaade af Sagen noget Botum eller nogen Censur her i Salen.

Jeg kommer nu til det, som for mig er Hovedpunktet i Forhandlingerne her idag, nemlig Spørgsmaalet om, hvor stort det faste Bidrag til Island skal være, naar dette Land skal kunne indtage den selvstændige Stilling, som Lovforslaget tilfigter at give det. Det er fremhævet idag, at det er en særlig Stilling for en enkelt Deel af Riget, at den ikke alene ikke kan give Bidrag til visse af Rigets Fællesudgifter, men endog maa have Tilskud for at kunne bestride sine egne særlige Udgifter, men jeg antager ikke, at der, hvor abnormalt man end vil kalde dette Forhold, dog er Noget her i denne Sal, som vil paastaae, at dette kan være en Grund til at modsætte sig Lovens Fremme eller til at nægte et Bidrag af den Størrelse, som man ad andre Veie maatte komme til at finde billigt og rigtigt. Jeg skal heller ikke gaae ind paa de Betragtninger, hvorved man har villet motivere Summens Størrelse efter Hensyn til Fortiden og Hensyn til Misgreb af Regjeringen, der skulle være begaaede overfor Island. Dette stemmer ikke med min Betragtningmaade; jeg antager, at den Regjering, der i sin Tid maatte have begaaet Misgreb overfor Island — det er muligt, at de med Hensyn til Monopolhandelen, som meest er blevet fremhævet, ingenlunde ere saa store, som her er blevet paastaet — ogsaa maa have begaaet Misgreb overfor andre Dele af Landet. Jeg kan ikke troe, at denne Betragtning kan føre til andet Resultat, end at man kan sige: Ja, Island er i en uheldig Forfatning, mulig kan det skrive sig fra en tidligere Tids uheldige oeconomicke Principer, og dette kan være Grund for os til at gaae frem med Rundhaandethed og Beredvillighed i denne Sag.